

UPPFÖDARINFO – NYA GRUNDREGLER

TEXT & FOTO: Åsa Lindholm

Viktigt att känna till: NYA GRUNDREGLER 2014

SKKs grundregler, som alla vi medlemmar i organisationen ska följa, får bitvis nytt innehåll och nya formuleringar från och med första januari 2014. Åsa Blomqvist, sekreterare i SKKs Uppfödar- och Kennelkonsulentkommitté, berättar om förändringarna. Det gäller till exempel nedre och övre åldersgräns för att para tikar och begränsning av antalet kullar för hanhund utplacerad hos fodervärd.

Svenska Kennelklubbens grundregler, är precis som namnet anger, ett grundläggande regelverk för hela SKK-organisationen. Det spelar ingen roll om man är med i en länsklubb, special- eller rasklubb - alla klubbvarianterna går in under SKK-paraplyet och då är det grundreglerna man har att rätta sig efter. Har man läst på och kan dem, då har man god insyn i vad som gäller för en SKK-medlem.

Grundreglerna är indelade i fyra avsnitt: Allmänt, Avelsetik, Uppfödareetik och Försälj-

ning, leverans och överlåtelse. Medan de första två omfattar alla medlemmar, har de två sistnämnda fokus på uppfödare.

– Grundreglerna belyser vilka möjligheter och skyldigheter du har som medlem och som uppfödare, säger Åsa Blomqvist. Jämför man till exempel med djurskyddslagsstiftningen ställer SKK många gånger högre krav på sina medlemmar än de grundläggande, lagstadgade kraven. Som medlem bör du känna till grundreglernas innehåll.

Den senaste versionen av grundreglerna är från 2009. De ändringar som nu görs, och som har varit ute på remiss hos samtliga läns- och specialklubbar, är framför allt förtydliganden, men vi hittar också några helt nya tillägg. De flesta förändringarna finns under de paragrafer som ingår i Uppfödar- och Kennelkonsulentkommitténs, UKKs, ansvarsområde. Utöver de nya skrivningarna arbetar kommittén med en mer omfattande uttolkning av reglerna som så småningom kommer att publiceras.

– Eftersom såväl lagstiftningen som hundsporten utvecklas och förändras behöver grundreglerna anpassas med jämna mellanrum, förklarar Åsa. Ibland fordras även att vi uppdaterar språket, för att det ska bli lättare att förstå.

En genomgående förändring i samtliga fyra avsnitt av reglerna är att den tidigare skrivningen om att ”det åligger varje medlem/ uppfödare” nu byts ut mot att ”det krävs”. Förutom att det förstnämnda ordet har en lite mer gammaldags prägel, innebär ändringen även en skärpning.

Avsnitt 1, Allmänt

Redan i första paragrafen i det första avsnittet hittar vi en utökad skrivning. Det påtalas nu att det krävs att varje medlem ska behandla och vårda hundar och andra djur i enlighet med gällande djurskyddslagsstiftning, men också med gällande förordningar och föreskrifter utfärdade med stöd av lagstiftningen. Det här innebär att man som medlem inte bara ska känna till innehållet i djurskyddslagen utan även i de förordningar och föreskrifter som är kopplade till lagtexten. De som är aktuella är framför allt djurskyddsförordningen och Statens Jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om hållande av hund och katt. De återfinns på Jordbruksverkets hemsida.

I paragraf 1:2 som handlar om kennelkonsulenter står numera att det krävs av varje medlem att de ska medverka till att konsumenten kan göra besök. Tidigare stod det ”kennelbesök.”

– Här har man önskat ett förtydligande. Det är inte bara kennlar som är skyldiga att öppna dörren för konsumenten, det gäller alla medlemmar oavsett om man har kennelprefix och uppfödning eller inte.

Den följande paragrafen, 1:3, har fått en utökad skrivning. Den handlar om att en SKK-medlem inte får handla eller uppträda på ett sådant sätt att det skadar eller motverkar SKK eller dess medlemsorganisationer och att inte uttala sig nedsättande i tal eller skrift om enskild medlem. Här har man valt att påpeka att ett uttalande faktiskt inte behöver vara muntligt, utan lika gärna kan vara skrivet. Det accelererande användandet av internet och sociala forum har tyvärr medfört att människor ibland kanske är väl snabba att ge luft åt ilska och frustration, vilket i sin tur kan medföra att personer pekats ut och känner sig illa behandlade.

– ”Uttala” gäller alltså både det du säger och det du sätter på pränt och låter andra ta del av.

Paragraf 1:6 har blivit mer utförlig än tidigare. Nu står det uttryckligen att det krävs att varje medlem ska ”följa SKKs stadgar och regelverk samt fullfölja de förpliktelser som framgår av ingångna SKK-avtal”.

– Det här är ytterligare ett förtydligande. Som SKK-medlem måste du rätta dig efter vad du har gjort upp om i de avtal vi använder.

Avsnitt 2, Avelsetik

Precis som avsnitt 1 omfattar detta avsnitt alla medlemmar. Avelsetik är ju inte bara en fråga för uppfödare, det berör i hög grad hanhundsägare, något som också numera uppmärksam-

mas ytterligare. Här har man i ingressen lagt till att varje medlem ska vara väl förtrogen, inte bara med SKKs styrdokument, utan även med djurskyddslagsstiftningen.

Paragraf 2:2 har fått en smärre redaktionell ändring som inte påverkar innehållet men gör den mer lättläst.

Paragrafen 2:5, som handlar om DNA-testade hundar, får ett tillägg som säger att de allvarliga sjukdomar man testar för, ska ha fastställd recessiv nedärvning.

Den främsta nyheten i det här avsnittet är tillkomsten av paragraf 2:8. Den lyder som följer: ”att hanhundsägare alltid ska lämna sanningsenliga, och utifrån SKKs avelspolicy samt de rassocifika avelsstrategierna fullständiga, uppgifter om sin hund.”

– Flera ärenden hos UKK har visat angeläget att hanhundsägare, som lånar ut sin hund till avel, förstär att också de har ett ansvar för aveln, oavsett om de har kennelnamn eller inte. Paragrafen avser att synliggöra detta. I UKKs arbete har vi ibland sett att hanhundsägare inte insett sin roll. De facto bidrar ju hanhunden med 50 % genetiskt material till en kommande kull, och det är precis lika viktigt att hanen som tiken, håller ifråga om mentalitet, hälsa med mera.

Avsnitt 3, Uppfödareetik

I det här avsnittet har man bland annat gjort redaktionella ändringar för att få reglerna överskådliga och mer logiskt sammanhängande men man har även skärpt vissa skrivningar.

Paragraf 3:3 kommer i de nya grundreglerna att handla enbart om unga hundar. Den får även ett tillägg där den lagstiftande nedre åldersgränsen för parning av en tik, 18 månader, finns inskriven. Det är angeläget att uppfödarkären är medveten om vad lagen säger. Observera att detta är den lägsta parningsåldern och innebär inte att det är en

rekommenderad ålder. Paragrafens lydelse om att både tiken och hanhunden ska uppvisa en vuxen individs fysiska och psykiska mognad kvarstår och betyder i praktiken att man i många raser bör vänta betydligt längre med första kullen.

Paragraf 3:4 omfattar nu endast äldre tikar. Här poängteras att en tik som har fyllt sju år inte får paras om hon inte tidigare har haft valpar. Bestämmelsen har funnits tidigare men har nu fått en tydligare skrivning. Det obligatoriska veterinärintyget som fordras inför parning av tikar som fyllt sju år, och som haft en kull tidigare, får inte vara äldre än en månad vid parningen. I paragrafen har också följande viktiga tillägg gjorts: ”Tik, oavsett ras, får inte paras efter det att hon fyllt tio år”. Här har man alltså satt ner foten och valt att sätta ett absolut sista datum för en tiks avelskarriär. I de flesta raser skulle ingen komma på tanken att låta para en tik så här sent, medan det i andra är betydligt vanligare att man ser också gamla tikar som möjliga avelshundar.

– Det här är oerhört viktigt att känna till. Tikar över tio år får efter den första januari 2014 inte paras alls!

Paragraf 3:5 innehåller nu anvisningarna om antalet kullar och hur lång vilotid en tik ska ha mellan sina valpningar. Inga ändringar i sak har gjorts här.

Avsnitt 4, Försäljning, leverans och överlåtelse

Också detta avsnitt riktar sig mot uppfödare och här förekommer en hel del ändringar.

Redan den första paragrafen 4:1 har fått en ny lydelse. Tidigare fordrades att man vid överlåtelse av hund mot ersättning skrev en överlåtelsehandling. Nu säger paragrafen istället att man vid överlåtelse av hund alltid ska upprätta avtal med av SKK fastställt innehåll. Rekommendationen är att teckna ett köpeavtal med köpesumman 0 kr om det är så att man

För ung eller för gammal? Grundreglerna skrivning är nu tydlig och slår fast att tikar under 18 månader inte får paras. Detsamma gäller från och med första januari också tikar som fyllt tio år. Tikar över sju år får inte heller användas i avel om de inte haft valpar tidigare. För tiken som passerat sjuårsdagen, och som tidigare haft valpar, fordras ett veterinärintyg som styrker att hon är i sådan kondition att hon klarar av en valpkull. Intyget får inte vara äldre än en månad gammalt.

ger bort hunden utan några ekonomiska anspråk. Är man ”bara” medlem (och inte uppfödare) använder man inte SKKs färdiga avtal utan skriver en egen överlåtelsehandling.

Paragraf 4:2 har fått sin tidigare skrivning ”överlåtelsehandling” utbytt mot ”avtal”. Man har även ändrat formuleringen kring hur gammalt veterinärbesiktningsintyget får vara vid transaktionen. Den nya texten lyder: ”Veterinärbesiktningsintyg, som inte är äldre än sju dagar från intygsdagen ska bifogas vid leverans av hund.”

– För att vara ännu tydligare: Intygsdagen är dag ett. Det betyder att om du besiktigar hunden en måndag är den kommande söndagen sista dag intyget gäller. Levererar du hunden efter det måste du besöka veterinären en gång till och göra en ombesiktning.

Paragraf 4:4 påtalar numera att i de fall hunden vid tiden för överlåtelsen är behäftad med sjukdom, fel eller känd genetisk belastning så ska detta informeras om i en bilaga till avtalet.

– Att ha skriftligt på vad man informerade och vad man gjorde upp om, till exempel ifråga om prisavdrag, är en säkerhet för båda parter. Visserligen gäller även muntliga överenskommelser, men det är inte alltid man kommer ihåg samma sak den dag det ställs på sin spets.

I paragraf 4:5, som handlar om fodervärdsförfarandet, har det skett en betydande förändring. Förutom smärre redaktionella ändringar har man nu satt en begränsning för överlåtarens avelsrätt till en hanhund. Som

tidigare är sju år den övre gränsen för avtalet, men nu slås också fast att det gäller för maximalt sex valpkullar. Tidigare har ingen begränsning funnits inskriven i grundregelverket. Man har även förtydligat att ett fodervärdavtal inte får tecknas för en hanhund som fyllt sju år.

Paragraf 4:6 har fått en utökad skrivning och jämställer nu fodervärd med person som köpt eller förvärvat en hund där säljaren har rätt att använda den i avel. Nu läggs även användningsområdena prov, tävling och utställning in som förbehåll som gör att en hund anses som utplacerad hos en fodervärd.

Sist i avsnittet har en ny regel tillkommit. Paragraf 4:8 slår fast att försäljning av en hund som av olika anledningar inte kan registreras i SKK måste anmälas till SKK med angivande av skäl. Det fordras även att man anger skälet till att man inte kan registrera hunden. Det kan hända om oturen varit framme och man till exempel råkat ut för att få en blandraskull. De allra flesta andra kullar går i regel att registrera.

– Sist i det nya regelverket finns en uppmaning om att före parning ta reda på vilka registreringsregler som gäller för den ras man ägnar sig åt, berättar Åsa. Här finns också adressen till SKKs webbplats där det går att hitta såväl registreringsregler som länkar till de rasspecifika avelsstrategierna. Att sätta sig in i de här dokumenten är väl investerad tid. Och kan man dessutom sina grundregler, ja då har man alla förutsättningar att göra helt rätt, både som medlem och uppfödare.

Svenska Kennelklubbens Grundregler

Dessa grundregler gäller för medlemmar i Svenska Kennelklubben (SKK) och dess medlemsorganisationer från och med 2014-01-01

Giltighetstiden för fodervärdavtal för hanhundar begränsas till dess hanhunden har lämnat maximalt sex valpkullar, eller uppnått sju års ålder. Fodervärdavtal får inte tecknas för en hanhund som fyllt sju år.

1. Allmänt

Det krävs av varje medlem i SKK-organisationen:

- 1:1 **att** behandla och vårda hundar och andra djur väl i enlighet med beprövad erfarenhet liksom gällande djurskyddslagsstiftning, förordningar och föreskrifter utfärdade med stöd av lagstiftningen. Detta innebär att någon befogad anmärkning mot djurhållningen inte ska kunna göras av myndighet eller av kennelkonsulent auktoriserad av SKK.
- 1:2 **att** medverka till att SKKs auktoriserade kennelkonsulent kan genomföra besök.
- 1:3 **att** handla och uppträda på sådant sätt att det inte skadar eller motverkar SKK eller dess medlemsorganisationer och att inte uttala sig nedsättande i tal eller skrift om enskild medlem.
- 1:4 **att** i anslutning till prov, utställning eller tävling inte agera på sådant sätt att det påverkar andra hundars chanser till rättvis bedömning och att inte heller uttala sig nedsättande om andra hundar, funktionärer eller deltagare.
- 1:5 **att** aldrig anlita bulvan eller själv agera som sådan genom att registrera valpar i annans eller eget namn/kennelnamn då den egentliga uppfödaren är annan person samt att inte anlita återförsäljare eller själv agera som sådan vid försäljning eller köp av hund.
- 1:6 **att** följa SKKs stadgar och regelverk samt att fullfölja de förpliktelser som framgår av ingångna SKK-avtal och att även i övrigt på bästa sätt uppfylla de förpliktelser som kan följa av hundverksamheten samt att på intet sätt kringgå SKKs regelverk eller beslut.

2. Avelsetik

Hundavel ska bedrivas på ett sådant sätt att det främjar avkommans hälsa och välbefinnande. Varje medlem som uppläter sin hund till avel ska vara väl förtrogen med SKKs avelspolicy samt med rasens standard, provregler, registreringsregler och rasspecifika avelsstrategi, samt aktuella bestämmelser i djurskyddslagsstiftningen.

Det krävs av varje medlem i SKK-organisationen:

- 2:1 **att** till avel endast använda hundar av samma ras.

- 2:2 **att** till avel endast använda hund som är inregistrerad i SKK eller i utländsk kennelorganisation erkänd av SKK.
- 2:3 **att** till avel endast använda hundar som inte har allvarlig sjukdom/funktionshinder och som har ett gott och för rasen typiskt temperament. Hund som uppvisar beteendestörning i form av överdrivna rädsreaktioner eller aggressivt beteende i provocerade eller för hunden vardagliga situationer ska inte användas i avel. **att** i avelsarbetet undvika parningskombination som utifrån tillgänglig information ökar risken för allvarlig sjukdom/funktionshinder hos avkomman.
- 2:4 **att** som ägare av avelshund följa SKKs hälsoprogram. För raser med krav på veterinärmedicinskt/genetiskt undersökningsresultat och/eller genomförd mentaltest/mentalbeskrivning/prov ska giltigt intyg om detta finnas för avelshundarna före parningstillfället.
- 2:5 **att** inte använda hund i avel som vid DNA-test visar sig vara bärare av dubbla anlag för allvarlig sjukdom med fastställd recessiv nedärvning. Hund som visar sig vara bärare av enkelt anlag för allvarlig sjukdom med fastställd recessiv nedärvning får användas i avel, men endast i kombination med genetiskt/hereditärt friförklarad hund och under förutsättning att detta inte står i strid med gällande hälsoprogram.
- 2:6 **att** till avel endast använda hund som kan fortplanta sig på ett naturligt sätt. Används artificiell insemination (AI) trots avsaknad av dokumenterad avelsförmåga ska respektive ansvarig AI-veterinär intyga att hanhunden och tiken inte bedöms ha nedsatt könsdrift eller oförmåga till normal parning. **AI** ska ske enligt de föreskrifter som gäller i landet där insemineringen görs men får aldrig utföras av annan än legitimerad veterinär. I Sverige krävs att veterinären har Jordbruksverkets tillstånd att utföra insemineringar.
- 2:7 **att** inte para far med dotter, mor med son eller helsyskon med varandra.
- 2:8 **att** hanhundsägare alltid ska lämna sanningsenliga, och utifrån SKKs avelspolicy samt de rasspecifika avelsstrategierna fullständiga, uppgifter om sin hund.

3. Uppfödareetik

Uppfödare ska i sitt avelsarbete iaktta god uppfödareetik samt god kynologisk sed:

Det krävs av varje uppfödare i SKK-organisationen:

- 3:1 **att** hantera sin uppfödningens verksamhet kvalitetsmedvetet, seriöst och med stort ansvar.
- 3:2 **att** alltid lämna sanningsenliga och fullständiga uppgifter om sina hundar och sin uppfödningens verksamhet.
- 3:3 **att** inte i avel använda hanhund/tik förrän vid den ålder då hunden uppvisar en vuxen individs fysiska mognad och beteende. Tik får paras tidigast vid 18 månaders ålder.
- 3:4 **att** inte låta para tik över 7 år om hon inte tidigare haft en valpkull. Tik över 7 år måste alltid veterinärbesiktigas före parning och intyget bifogas till registreringsansökan. Av intyget ska framgå att tiken är i sådan kondition att hon utan risk för sin hälsa kan få en valpkull. Besiktningsintyget får inte vara äldre än en månad vid parningen. **att** inte para en tik vid för hög ålder, här ska rasspecifika hänsyn tas. Tik, oavsett ras, får inte paras efter det att hon har fyllt 10 år.
- 3:5 **att** inte låta tik föda fler än fem valpkullar. Om en tik får två valpkullar inom 12 månader ska tiken sedan ges minst 12 månaders vila före nästa valpning. Tik över sju år ska vila minst 12 månader mellan sina kullar.
- 3:6 **att** se till att valp före försäljning har en miljö som gynnar den fysiska och mentala utvecklingen samt en god socialisering med såväl människa som hund.
- 3:7 **att** samtidigt registrera samtliga valpar i SKK och se till att de är ID-märkta vid leverans.

Hanhundsägarens ansvar har redan tidigare påtalats i grundreglerna men blir med den nya paragrafen 2:8 ännu tydligare.

4. Försäljning, leverans och överlåtelse

Det krävs av varje uppfödare i SKK-organisationen:

- 4:1 **att** vid överlåtelse av hund alltid upprätta avtal med av SKK fastställt innehåll.
- 4:2 **att** med avtalet bifoga registreringsbevis eller skriftligt intyg om att hunden är anmäld för registrering. Registreringsbeviset ska, i det senare fallet, skickas till köparen så snart det fått från SKK. Veterinärbesiktningsintyg som inte är äldre än sju dagar från intygsdagen ska bifogas vid leverans av hund.
- 4:3 **att** leverera valpar tidigast vid 8 veckors ålder.
- 4:4 **att** i bilaga till avtalet informera om hunden vid tiden för överlåtelsen är behäftad med sjukdom, fel, defekt eller känd genetisk belastning.
- 4:5 **att** vid överlåtelse av hund med bibehållen avelsrätt alltid upprätta avtal med innehåll fastställt av SKK som bl.a. innebär att längsta giltighetstid för fodervärdavtal för tik är till dess tiken lämnat högst två valpkullar. Giltighetstiden begränsas till dess tiken uppnått fem års ålder. Fodervärdavtal får inte tecknas för tik som fyllt fem år. Giltighetstiden för fodervärdavtal för hanhund är till dess att hanen lämnat högst sex valpkullar. Giltighetstiden begränsas till dess hanen uppnått sju års ålder. Fodervärdavtal får inte tecknas för hane som fyllt sju år. Äganderätt samt övriga rättigheter övergår utan ersättning till fodervärden så snart villkoren enligt denna punkt är uppfyllt.
- 4:6 **att**, per kennel/uppfödare, aldrig hålla fler än tio hundar hos fodervärd. Med fodervärd jämställs person som köpt eller på annat sätt förvärvat en hund med förbehåll från säljaren att använda hunden i avel, prov, tävling eller utställning.
- 4:7 **att** efter bästa förmåga uppfylla de förpliktelser mot köpare och fodervärddar som följer av de avtal som anvisas av SKK.
- 4:8 Försäljning av hund som inte kan registreras i SKK måste anmälas till SKK med angivande av skäl.

SKK/CS äger rätt att, i särskilda fall och då synnerliga skäl finns, bevilja dispens från dessa grundregler

Glöm inte att före parning ta reda på vilka registreringskrav som gäller för din ras.

På SKKs webbplats www.skk.se finns gällande registreringsregler och länk till de rasspecifika avelsstrategierna (RAS) för din ras.